

Jak ovlivnil čínsko-japonský konflikt průběh II. světové války v Evropě

 cz24.news/jak-ovlivnil-cinsko-japonsky-konflikt-prubeh-ii-svetove-valky-v-evrope

2. ledna 2023

 [Stáhnout PDF](#)

Sledujte nás na Telegramu: [@cz24news](https://t.me/cz24news)

ČÍNA/JAPONSKO: Evropské publikum, a české není výjimkou, obvykle shlíží na události v Asii (ale i na jiných kontinentech) jako na něco, co se evropského dění příliš netýká. Ale některé události, kterým Evropa prakticky nevěnovala žádnou pozornost, se promítly velmi významně do evropských a světových dějin.

Když v roce 1931 vtrhla japonská armáda do Mandžuska (což není tak úplně přesné, neboť ona na severovýchodě Číny vlastně už byla k ochraně jedné strategické železnice), svět to přijal s velkým nesouhlasem. Společnost národů vyjádřila velké rozhořčení (ale to bylo tak asi všechno, pochopitelně vše v rovině slov). Japonci neinformované světové veřejnosti tvrdili, že přišli osvobodit Mandžuje od čínského útlaku. Přitom zatajili závažnou informaci, že ze zhruba 30 milionů obyvatel tehdejšího Mandžuska byla naprostá většina etnických Číňanů (cca 20 miliónů). Mandžusko si Japonci podrobili, neboť mělo pro ně velký hospodářský význam. A to např. z hlediska průmyslové výroby, zejména pak metalurgického průmyslu. Tak také jako obilnice celé Japonské říše. Do čela loutkového státu Mandžukuo postavili Japonci čínského excísaře Pu I. Nominálně vedoucí funkce ve státním aparátu zastávali Číňané nebo Mandžuoové, ale klíčové funkce ve státní správě a v průmyslu drželi reálně Japonci. O neslýchaném teroru japonské armády v Mandžusku nemá smysl hovořit. Tento článek je věnován jinému problému.

Tehdejší centrální čínská vláda v Nankingu vedená Kuomintangem přijala japonskou agresi na severovýchodě Číny víceméně jako hotovou věc. Nezaujala k ní vlastně žádné stanovisko, protože neměla dostatek vojenské síly, aby japonské agresory z Číny vypudila. Kromě toho se zabývala především bojem s čínskými komunisty a likvidací komunistických základů po celém území Číny.

S jídlem roste chuť a tak japonská armáda postupovala dále do čínského vnitrozemí. Čínská armáda pod tlakem ustupovala a čínská vláda se podřizovala všem japonským ultimátům. A tak se japonská armáda dostala v polovině roku 1937 až na jih od Dlouhé zdi. A tam poprvé narazila. Do té chvíle se čínská armáda vyhýbala bojům s japonskou armádou. Ale v té chvíli došlo k zásadnímu obratu.

Je dobré si připomenout, co tomu předcházelo. V prosinci 1936 došlo k tzv. Xi'anskému incidentu. Tehdy vrchní velitel Kuomintangské armády Čankajšek rozkázal svým dvěma generálům ve městě Xi'an,

aby připravili ofenzívu proti nedaleké komunistické základně. V té době ovšem vydala KS Číny výzvu k zastavení bratrovražedné války a ke společnému boji proti Japoncům. A tato výzva oslovila i řadu vysokých důstojníků armády Kuomintangu. Oba Čankajškoví generálové v Xi'anu odmítli rozkaz svého vrchního velitele splnit a místo aby napadli základnu komunistů, vyzvali Čankajška, aby uzavřel s komunisty příměří a soustředil se na obranu Číny proti Japoncům. Čankajšek letěl do Xi'anu incident řešit. Byl však svými dvěma generály zatčen a obviněn z vlastizrady. A pak nastává zajímavý příběh, který dodnes nebyl zcela objasněn. Ihned po Čankajškově zatčení přiletěl z Moskvy do Xi'anu Čou En-laj. Tedy druhý nejvyšší činitel KS Číny a od roku 1949 čínský premiér. A Čou En-laj v úsilí o vytvoření celosvětové jednotné fronty proti fašismu (v intencích nové politické linie Kominterny) zprostředkoval v prosinci 1936 dohodu mezi odbojnými generály a Čankajškem. Výsledkem jednání byl podpis Dohody o jednotné protijaponské frontě. A tak alespoň na čas bylo formálně přerušeno nepřátelství mezi Kuomintangem a čínskými komunisty.

Komunisté spolu s Kuomintangem vytvořili společnou armádu a tak v polovině roku 1937 po vojenské provokaci Japonců u Pekingu byla zahájena nevyhlášená, ale intenzivní čínsko-japonská válka (oficiálně vyhlásila Čína válku Japonsku až 8.12.1941, poté co Japonci napadli Pearl Harbour). To, že v ní Japonci měli díky svým technickým možnostem a moderním zbraním převahu, není potřeba zdůrazňovat. Ale Čínu, stát tehdy již s více než 500 miliony obyvatel, nebyly schopny japonské armády donutit k uzavření míru. Japonci v Číně jen vyčerpávali své síly a nebyli schopni dostát svých závazků z Paktu proti Kominterně, který uzavřeli s Německem a s Itálií. S pravděpodobností rovnající se jistotě by japonské armády, pokud by nebyly zaneprázdněny intenzivní válkou s čínskou armádou, mohly napadnout sovětské Přímoří na Dálném východě např. v okamžiku, kdy německá armáda stála počátkem prosince roku 1941 před Moskvou. Nestalo se. Naopak, sibiřské divize Rudé armády, bezvadně vyzbrojené a připravené zejména na boj v tvrdých

klimatických podmínkách Sibíře mohl Sovětský svaz v prosinci 1941 vcelku s klidem stáhnout k Moskvě. A zasadit jimi zdrcující úder pod Moskvou německé armádě. Ta tehdy zažila první svou porážku od začátku války v Evropě v září 1939.

Němci se pochopitelně v letech 1937-1941 snažili o to, aby se Japonci s Číňany dohodli a aby Japonci měli po vstupu Německa do války se SSSR volné ruce. To se ale naštěstí nepovedlo. Ve II. světové válce zahynulo často za velmi brutálních okolností při obraně své vlasti 20 milionů Číňanů. I když čínské armády nebyly v boji proti Japoncům schopné dosáhnout vlastními silami vítězství, vázaly ohromné vojenské kontingenty Japonců, které pak nemohly efektivně pomoci Němcům zdolat v letech 1941-1942 nejsilnějšího vojenského protivníka, se kterým se za války Německo setkalo a jímž byl Sovětský svaz.

Myslím, že tento málo známý pohled do dějin II. světové války může mnohé vysvětlit, pokud jde o jednání Japonců ve vztahu k SSSR. Řekněme si otevřeně, že v prosinci 1936 byl zásah Čou En-laje do jednání mezi Čankajškem a dvěma vzbouřenými generály Kuomintangu, a následně vytvoření jednotné všečínské fronty boje proti Japoncům, nejspíš inspirován Sověty a jejich státním zájmem. A svět šel jiným směrem, nežli si mocnosti fašistické Osy představovaly...

CHCI PŘÍSPĚT NA CHOD PORTÁLU

Upozornění: Tento článek je výlučně názorem jeho autora. Články, příspěvky a komentáře pod příspěvky se nemusí shodovat s postoji redakce cz24.news. Medicínské a lékařské texty, názory a studie v žádném případě nemají nahradit konzultace a vyšetření lékaři ve zdravotnickém zařízení nebo jinými odborníky.

Tagy: ČínaJaponskoMandžuskoVálka

